

Økonomisk kommentar: Overførselsmodtagere, 1. kv. 2014

Antallet af overførselsmodtagere er skrumpet de sidste tyve år

Antallet af overførselsmodtagere er det seneste år faldet med 28.100 fuldtidspersoner og udgør i dag 815.200 fuldtidspersoner, når der ses bort fra SU-modtagere. Umiddelbart er dagens tal en glædelig nyhed og faldet i antallet af overførselsmodtagere det seneste år skyldes ikke kun teknik som følge af udfaldet af dagpengesystemet. Antallet af efterlønsmodtagere er også faldet og flere er kommet i arbejde. Overordnet har der de sidste tyve år været en nedadgående tendens i antallet af overførselsmodtagere. De seneste år er der gennemført en lang række reformer. Derfor er det i den kommende tid også vigtigt at sikre, at de reformer vi har sat i søen, også får den ønskede effekt. Gevinsterne kommer ikke af sig selv, og hvis vi ikke får hævet produktivitetsvæksten og uddannelsesniveaet bliver gevinsten af reformerne mindre end ventet.

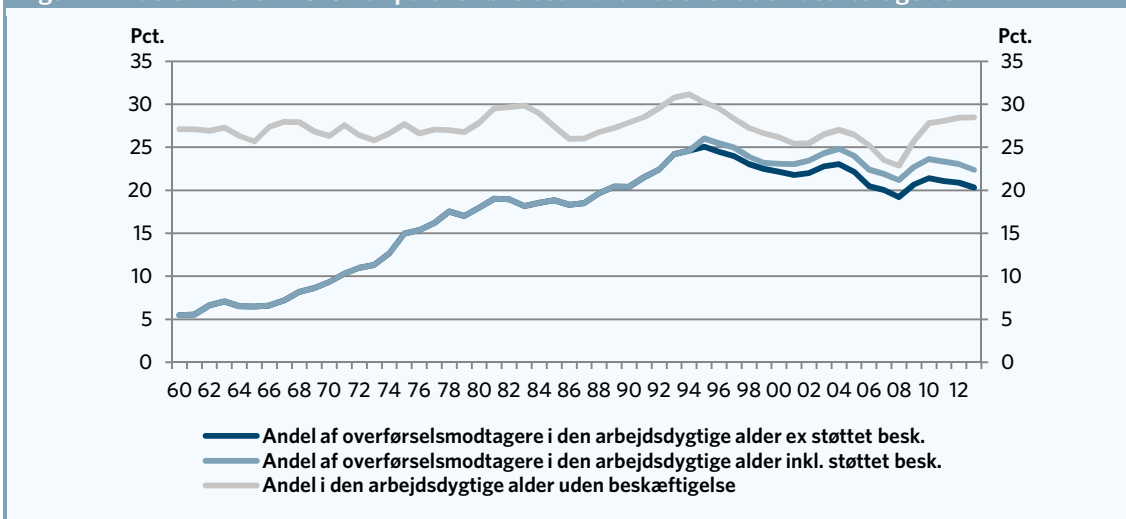
24. juni 2014

Antallet af overførselsmodtagere er det seneste år faldet med 28.100 fuldtidspersoner og dermed er der nu 815.200 fuldtidspersoner på overførselsindkomst, når der ses bort fra SU-modtagere.

Umiddelbart er dagens tal en glædelig nyhed og faldet i antallet af overførselsmodtagere det seneste år skyldes ikke kun teknik som følge af udfaldet af dagpengesystemet. Antallet af efterlønsmodtagere er også faldet og flere er kommet i arbejde det seneste år. Væksten i antallet af overførselsmodtagere har i det hele taget været overraskende lav under krisen. Antallet af overførselsmodtagere ligger således under niveauet i 2004 i kølvandet på afmatningen, som fulgte efter den bristede IT-boble, og som i sammenligning med den nuværende krise var en mindre forkølelse.

De ca. 800.000 overførselsmodtagere svarer til, at ca. hver femte i den arbejdsdygtige alder er på overførselsindkomst. Selvom det er en markant højere andel end i 1960, er andelen i den arbejdsdygtige alder, som ikke arbejder, alligevel på nogenlunde samme niveau, som i 1960. Man kan derfor ikke umiddelbart konkludere, at fordi man har opbygget et velfærdssamfund med mulighed for offentlig forsørgelse, at en højere andel så ikke forsørger sig ved at arbejde.

Figur 1. Andelen mellem 15-64 år på overførselsindkomst eller uden beskæftigelse

Anm.: Der ses på følgende ydelser: A-dagpenge, kontanthjælp, aktiverede, revalideringsydelse, sygedagpenge, ledighedsydelse, førtidspension, efterløn, overgangsydelse, arbejdsmarkedsorlov, feriedagpenge og barselsorlov. Der ses kun på personer mellem 15-64 år.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik, RAS, den Sammenhængende Social Statistik, ADAM's databank, UADAM og Finansministeriet.

Som det også fremgår af figur 1, var andelen af overførselsmodtagere højest i midten af 90'erne, hvor omkring 900.000 i den arbejdsdygtige alder, svarende til over 30 pct. var på overførselsindkomst (inkl. personer i støttet beskæftigelse).

Udviklingen op til midten af 90'erne afspejler dels, at man i 60'erne og 70'erne udbyggede velfærdssystemerne, og dels at perioden 1973-1993 var stærkt præget af to oliekriser samt de syv magre år, som fulgte i kølvandet på kartoffelkuren i 1986.

Siden midten af 90'erne har der overordnet været en faldende tendens i antallet og andelen af overførselsmodtagere, som midlertidigt blev afbrudt af den globale afmatning i begyndelsen af 00'erne i kølvandet på IT-boblen og igen af den nuværende krise.

De seneste år er der gennemført en lang række reformer som f.eks. tilbagetrækningsreformen, kontanthjælpsreformen, SU-reformen, sygedagpengereformen og reformen for førtidspension og fleksjob, som har til formål at øge beskæftigelsen og sænke antallet af overførselsmodtagere. Faktisk er det eneste område, hvor der ikke allerede er gennemført reformer eller planlagt yderligere reformer, barselsordningen. Derfor bør fokus den kommende tid rettes mod uddannelse og produktivitet i stedet for mod flere reformer.

Reformernes succes kommer ikke af sig selv, og hvis vi ikke får hævet produktivitetsvæksten og uddannelsesniveaet markant bliver velstandsudbyttet af reformerne mindre end ventet.

Tabel 1. Oversigt over danske arbejdsmarkedsreformer, 2006-2013

	Årstal	2012	2020	2040
		----- Personer -----		
Velfærdsaftalen	2006		10.000	253.000
Lavere skat på arbejde	2007	7.600	7.600	7.600
Jobplanen	2008	7.000	7.000	7.000
Nedbringelse af sygefravær	2008	4.000	4.000	4.000
Forårspakke 2.0	2009	18.300	18.300	18.300
Genopretningsaftalen	2010		12.300	12.300
Senere tilbagetrækning	2011		65.000	37.000
Skattereformen	2012		11.500	15.800
Førtidspension og fleksjob	2012		4.700	12.200
Vækstplan	2013		1.000	1.000
SU	2013		6.000	6.000
Kontanthjælp	2013		4.500	4.500
Arbejdsmarkedsreformer i alt 2006-2013		36.900	151.900	378.700

Kilde: AE på baggrund af Finansministeriet.

For yderligere kommentarer og interviews kontakt:

Chefanalytiker

Erik Bjørsted

Tlf. 33 55 77 15

Mobil 27 68 79 50

eb@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk